

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu im. nadkom. Józefa Bocheńskiego

<https://www.slaski.strazgraniczna.pl/sm/aktualnosci/5365,24-Bialorusinow-wyludzilo-polskie-wizy-Pomagal-im-Polak.html>
03.05.2025, 04:30

24 Białorusinów wyłudziło polskie wizy. Pomagał im Polak.

Straż Graniczna ujawniła nadużycia w zakresie wykorzystania uproszczonej procedury podejmowania w Polsce pracy przez obywateli Białorusi, Mołdowy, Rosji i Ukrainy. Funkcjonariusze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej, w ramach postępowania prowadzonego pod nadzorem Prokuratury Rejonowej Częstochowa-Północ, przedstawili zarzuty 59-letniemu mieszkańcowi Sosnowca, który poprzez wystawienie oświadczeń o zamiarze powierzenia fikcyjnej pracy, umożliwił 24 obywatelom Białorusi wyłudzenie poświadczenia nieprawdy i otrzymanie polskich wiz pobytowych. 59-latek jest właścicielem jednej ze spółek wielobranżowych zarejestrowanych na terenie Częstochowy. Zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami ułatwiającymi Białorusinom podejmowanie pracy bez uzyskania zezwolenia na pracę, mężczyzna jako właściciel firmy zamierzającej rzekomo zatrudnić cudzoziemców wystawił i zarejestrował w powiatowym urzędzie pracy oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy 24 Białorusinom. Jednak jak ustalono w toku prowadzonych czynności, w okresie kiedy oświadczenia te wystawiał tj. od kwietnia do października 2008 roku, jego firma już faktycznie nie prowadziła działalności gospodarczej, nie świadczyła żadnych usług i nie miała siedziby, więc właściciel nie mógł zaoferować cudzoziemcom w niej pracy, a oni nie mogli jej podjąć, z czego zresztą - jak się okazało, byli świadomi. Zarejestrowane oświadczenia, które otrzymali od białoruskiego pośrednika współdziałającego z polskim "pracodawcą", stały się dla Białorusinów wyłącznie pretekstem do wyłudzenia w konsulacie RP w Brześciu polskich wiz pobytowych. Dlatego również w stosunku do nich prowadzone są przez Straż Graniczną czynności, które zmierzają do unieważnienia ich wiz i przedstawienia cudzoziemcom zarzutów popełnienia przestępstwa polegającego na wyłudzeniu poświadczenia nieprawdy poprzez podstępne wprowadzenie w błąd osoby upoważnionej do wystawienia wiz. Fikcyjny polski pracodawca usłyszał już zarzut o to, że działając z góry powziętego zamiaru i w krótkich odstępach czasu, umożliwił cudzoziemcom wyłudzenie poświadczenia nieprawdy i otrzymanie wiz. Przyznał się do zarzucanego przestępstwa i wystąpił z wnioskiem o dobrowolne poddanie się karze bez przeprowadzenia rozprawy. Po uzgodnieniu z Prokuratorem Prokuratury Rejonowej Częstochowa Północ w Częstochowie ustalono jej wymiar: 1 rok pozbawienia wolności w zawieszeniu jej wykonania na okres 2 lat, karę grzywny w wysokości 1000 złotych oraz poniesienie kosztów i opłat sądowych. Ujawnienie tego procederu było efektem wzmożonych czynności podejmowanych przez Śląski Oddział Straży Granicznej m.in. w zakresie monitorowania zatrudniania w Polsce cudzoziemców, prowadzenia wywiadów środowiskowych i opiniowania na potrzeby wojewodów oraz skutecznego korzystania z

nowych uprawnień Straży Granicznej do kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia przez nich działalności gospodarczej oraz kontroli powierzania wykonywania im pracy. Podejmowane w tym obszarze działania przyczyniają się do ujawniania przez Straż Graniczną coraz większej ilości przypadków naruszania obowiązujących przepisów zarówno przez samych cudzoziemców i polskich pracodawców jak i firm pośredniczących w zatrudnianiu cudzoziemców. W odniesieniu do samych cudzoziemców najczęściej ujawnianych przypadków dotyczy naruszania przepisów przez obywateli Ukrainy, Białorusi, Mołdowy i Rosji, z których znaczna część świadomie nadużywa uproszczonej procedury dopuszczającą ich do polskiego rynku pracy (brak konieczności uzyskiwania zezwoleń na pracę), wyłącznie w celu uzyskania wizy pobytowej umożliwiającej im wjazd do Polski i wielokrotne przekraczanie granicy w okresie ważności wizy. Zamiast stawiać się do miejsc legalnej pracy część z tych cudzoziemców po wjeździe do Polski najczęściej podejmuje pracę "na czarno" (zazwyczaj w charakterze pracowników fizycznych na budowach, w gospodarstwach rolnych, lokalach gastronomicznych), albo też zajmuje się nielegalnym handlem. Łamanie przepisów zarówno przez obywateli tych państw jak cudzoziemców innych narodowości, potwierdzają wyniki licznych kontroli prowadzonych pod kątem legalności pracy przez funkcjonariuszy Straży Granicznej na terenie województwa śląskiego i opolskiego oraz rutynowych kontroli legalności pobytu cudzoziemców. Cudzoziemiec, któremu udowodniono nielegalną pracę jest zgodnie z ustawą o cudzoziemcach wydalany z terytorium naszego kraju. Oprócz tej sankcji administracyjnej podlega też sankcji karnej za naruszenie przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - za nielegalne wykonywanie pracy grozi mu grzywna w wysokości 1 000 złotych. Odpowiedzialności karnej podlega także nieuczciwy pracodawca, który nielegalnie zatrudnił cudzoziemca. W przypadku stwierdzenia w toku kontroli naruszenia przez niego przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, organ Straży Granicznej dokonujący kontroli występuje z wnioskiem do właściwego sądu rejonowego o ukaranie pracodawcy. W zależności od tego jakie przepisy naruszył (powierzenie nielegalnej pracy, doprowadzenie cudzoziemca do nielegalnego wykonywania pracy, żądanie od cudzoziemca korzyści majątkowej w zamian za uzyskanie dokumentu uprawniającego do wykonywania pracy) grozi mu kara od 3 000 do 10 000 złotych. Wśród nieuczciwych pracodawców są zarówno tacy, którzy celowo i za zgodą cudzoziemców nie podpisują z nimi umowy i nie zgłaszają ich zatrudnienia w ZUS (unikając odprowadzania składek i płacenia podatków), jak i tacy, którzy robią to bez zgody cudzoziemców świadomie wykorzystując nieznajomość przez nich polskich przepisów oraz ich trudną sytuację, stwarzając przed nimi pozory legalnego zatrudnienia. Trudną sytuację cudzoziemców i oczekiwania poprawy bytu (przyjazd do Polski, podjęcie pracy, a potem osiedlenie), z premedytacją i bez skrupułów wykorzystują również niektóre firmy zajmujące się pośrednictwem czy doradztwem, które pod przykryciem świadczenia pomocy cudzoziemcom dopuszczają się licznych nadużyć m.in. w zakresie powierzania pracy cudzoziemcom, czy też spełniania przez nich innych warunków niezbędnych do zalegalizowania pobytu w Polsce, czerpiąc z tego tytułu wymierne korzyści majątkowe i wprowadzając w błąd samych cudzoziemców co do pozornej legalności tych działań. Dlatego też by skutecznie przeciwdziałać coraz liczniejszym przypadkom łamania prawa w

zakresie pracy i pobytu cudzoziemców (zarówno przez nich samych jak i polskich pracodawców i inne podmioty), Straż Graniczna prowadzi ukierunkowane na te zjawiska wzmożone działania korzystając z posiadanych w tym zakresie uprawnień i współdziałając ściśle z urzędami pracy, urzędami wojewódzkimi, a także innymi służbami, w tym Państwową Inspekcją Pracy i Służbą Celną, m.in. w zakresie wymiany informacji oraz prowadząc wspólne kontrole.